

אשית עצות בנפשי

שיעורים ושיחות

ממורינו דאש

הישיבה שליט"א

ק"ג
שנה ג'

פרשת פנחס
תשפ"ה

ליל שישי פרשת
פנחס תשפ"ב

דברים שנאמרו אחרי
לימוד הדף גמרא

שו"ת אחרי שיעור ליל שישי
פרשת בלק תשפ"ה

לשמיעת השיעורים

קול ברסלב: 1212-444-9191

– פנימי –

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: ushiseb@gmail.com

ליל שישי פרשת פנחס תשפ"ב

השבטים מבזים את רבינו

השבוע אומרת התורה, פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל, ורש"י שואל מה נכנס כאן כל היחוס של פנחס, כבר כתוב שבוע שעבר שהוא היה בן אלעזר בן אהרן הכהן, ומתרג' רש"י 'לפי שהיו השבטים מבזין אותו, הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא בישראל, לכך יחסו הכתוב אחר אהרן'. דברי רש"י אלו הם דברי חיזוק לכל מקורב שבא להתקרב לרבינו הקדוש, והוא לא מבין למה הוא צריך לעבור כל כך הרבה בזיונות בהתקרבות, למה כולם מספרים לו לשון הרע נגד ברסלב, כל השבטים מבזים אותו, בכל המקומות מבזים את מי שרוצה להתקרב, מגיע אברך או בחור שמוצא את ספרי רבינו, מוצא מקום שמדברים דיבורי רבינו, ההתחזקות והשכל של רבינו, והחיים מתחילים להאיר לו, הוא מצא מקור באר מים חיים, אבל איפה שהוא הולך, אין אף אחד שאומר לו איזה מילה טובה על ההתקרבות לצדיק, על השינוי הטוב שהוא עשה, כולם צוחקים על זה, אחד למחצה ואחד לשליש ואחד לרביע, אחד אומר לו שזה לחלשים, אחד אומר לו שזה אפילו לא לחלשים, וזה לא פשוט, ואחד אומר לו שאחזו רק מרבינו ולא מר' נתן, ומישהו אחר אומר שרק מרבינו ור' נתן ולא אחרי זה, וכך עוברים על המקורב חלישות הדעת.

את כל הצדיקים היו מבזים

מגיע רש"י ומחזק אותו, כך זה היה אצל כל הצדיקים, גם את פנחס ביזו, ומי שמסתכל אחורה רואה שגם את אברהם אבינו ביזו, ואת יצחק אבינו, ואת יעקב אבינו, וכך זה בכל דור ודור, בזמנו של הבעל שם טוב הקדוש היו רק בזיונות, כל מי שהתקרב אליו היה מבזוה, וכן היה אצל הרה"ק הרבי ר' אלימלך והרבי ר' זושא זכותם יגן עלינו, כולם עברו בזיונות נוראים, כך היה אצל כל הצדיקים שהיה להם כח להכניס באנשים אלוקות, הצדיק שיכול להכניס את הקב"ה באדם עובר בזיונות, ככה רבינו סיפר מה שהיה בעת שנשמתו היתה צריכה לרדת לעולם הגיע הס"מ וצעק: רבש"ע אם נשמה זו יורדת לעולם למה בראת אותי, ענו לס"מ, הנשמה הזאת צריכה לרדת ואתה לך ותסדר לעצמך איזו עצה, ואחרי זה חזר הס"מ עם זקן אחד וצחק, ואמרו שכבר הסתדרו ויש להם עצה לך, מוהר"א"ש היה מסביר שזה לבד היה העצה שלהם, לצחוק, על רבינו יש התנגדות מאוד גדולה, ויש ליצנות וצוחקים.

המחלוקת על רבינו מאז לידתו

מוהר"א"ש היה אומר שעל כל צדיק שיכול לקרב אנשים להקב"ה, יש מחלוקת והתנגדות, כי אם לא יהיה מחלוקת יש ביטול הבחירה, כולם יחזרו אל ד', רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן רכ"ח]: דע כשהקדוש ברוך הוא מסתכל בנשמה שתוכל להחזיר בני אדם בתשובה, אזי הוא יתברך בעצמו כביכול מבקש ורואה שיהיה מחלוקת עליו. רבינו מבאר

את הקב"ה בתוך השלג, לדבר מהקב"ה ולבקש מהקב"ה ולהודות להקב"ה, אפשר לראות את זה בבריכת השחייה של הילדים, אצלנו בקעמפ, הכל הולך סביב אמונה, מבקשים מהקב"ה שיוכלו לשחות, ומי שיש לו סיפור על תפילה יכול לקפוץ לתוך הבריכה, נחזור לתולדות של רבינו, אחרי כמה שנים התגלה מי הוא רבינו, ותוך תקופה קצרה הגיעו לרבינו גדולי וצדיקי הדור להסתופף בצילו, רבינו היה בקושי בן שמונה עשרה, ואדמור"ם גדולים ומנהיגי עדה הגיעו אליו, ואז רבינו נסע לארץ ישראל, וכשחזר הוא אמר, הבאתי מתנה מארץ ישראל, מחלוקת.

המתנה – מחלוקת

לפני שרבינו נסע לארץ ישראל, בכו הרבנית והבנות מה יהיה עליהן, וכאן היתה הפעם היחידה שרבינו התעקש ואמר שהוא חייב לנסוע לארץ ישראל, כי שם הוא השיג את הסוד של ראש השנה, ורבינו אמר להם אתן תסתדרו לבד, אחת תלך לנקות אצל מישהי ואחת תלך לכבס כביסה אצל מישהי, וירחמו עליכן, ורבינו נסע והשיג את הסוד של ר"ה, ורבינו הודיע שכל העולם כולו תלויים בראש השנה שלו, ולא קיבל את זה בירושה מהוריו אלא קיבל את זה מתנה מן השמים, וכל אחד חייב לבוא איש בל יעדר, אנחנו נוסעים השנה לאומאן כמו שרבינו נסע לארץ ישראל, תסתכלו בפעולת הצדיק איזה מניעות ואיזו דרך קשה עברה על רבינו בכל דרכו לארץ ישראל, לפני שרבינו נסע הגיע אחד התלמידים ואמר שהוא כבר מוכן לנסיעה, הוא הכין תפוחים יפים לדרך, אמר לו רבינו, אתה לא יכול לבוא איתנו, אם אתה חושב על תפוחים יפים בדרך אתה לא יכול להצטרף, כי הולכת להיות דרך קשה ביותר, וצריך לחשוב טוב השנה איך לארגן מזוודות, כי כשנחתו בקייב, אם המזוודה לא הגיע, מילאו טופס, ושלחו את זה אחרי כמה ימים, אבל כש מגיעים למדינות

שם שההתקרבות לצדיק זה, זה כמו קבלת גרים בימות המשיח, שאמרו שאין מקבלין גרים לימות המשיח כי אז מתגיירים רק כשרואים את גדולת ישראל, והחכמה היא להתגייר בימי עוני ודוחק, ולכן צדיק שיכול לקרב את האנשים אל השי"ת יש התנגדות, וכך מי שמתקרב אליו, מתקרב כאמת, ידוע שרבינו ביקש שיזכירו אותו עם שם האם, רבינו נחמן בן פיגא, וידוע שהאחים הקדושים הרה"ק הרבי ר' ברוך והדגל מחנה אפרים זכותם יגן עלינו היו קוראים לה 'פייג'לה די נביאה', כי היא היתה בעלת רוח הקודש, אביו של רבינו הרה"ק ר' שמחה היה צדיק נסתר, ואמה של רבינו גידלה אותו והיא הכניסה בו את כל היראת שמים, היא לקחה את רבינו כל הזמן לציון של הבעל שם טוב הק' זי"ע, ולכן אמר רבינו שיקראו אותו בשם אמו, ובשעת הברית של רבינו אמרה אמה של רבינו לאחיה הרה"ק הרבי ר' ברוך שיתן ברכה לתינוק שלא יהיה מחלוקת עליו, כי היא ראתה ברוח הקודש מה יהיה, אמר לה האח, אני יכול לברכו על כך, כי בהכרח שתהיה עליו מחלוקת, וזה היה כשרבינו היה רק בן שמונה ימים, והצדיקים הגדולים ראו את הנשמה הקדושה והבינו שתהיה מחלוקת והתנגדות.

בתחילה כולם אחוז מרבינו

רבינו היה צדיק נסתר שנים רבות, אף אחד לא ידע מגדולתו, אחרי חתונתו הוא מאוד החביא את עצמו, בחדר יחוד הוא השביע את אשתו שהיא לא תספר לאף אחד כלום, ורק היא ידעה את גדולתו של רבינו, ופקודתו שמרה ולא סיפרה כלום, אפשר לראות בספר פעולות הצדיק את כל ההתנהגות של רבינו, הוא שיחק שם עם בני הנעורים להסתיר את עצמו, פעם אחת שאלתי את מוהרא"ש אם אני יכול ללכת עם הבחורים לעשות גלישת שלג, הוא אמר לי שאפשר ללכת כי גם רבינו עשה את זה עם בני הנעורים. רק החכמה היא להכניס

נסע איתו בדרכים, ורבינו אמר שהוא חייב מקווה, הוא שאל את רבינו אם מותר לו לעשות מקווה, ורבינו התיר לו, והוא השתמש בקבלה ולקח ענף וייצר מקווה, ורבינו טבל שם, אבל רבינו לא התיר לו להיכנס למקווה הזה, וכאן רואים שמצד אחד בזיונות יכולים לשבור ולהפיל את האדם, אבל מצד שני, מי שמצליח לעמוד בזה ולשרוד את זה, זה מזכך אותו.

לא להכות יהודי ח"ו

דיברנו על להכות יהודי רח"ל, מוהרא"ש היה מזהיר אותנו מאוד מהמצוות האלו, אין שום היתר להכות יהודי, מוהרא"ש היה אומר מצדיקים על פרשת עקידת יצחק, שהקב"ה אמר לאברהם אבינו קח את בנך את יחידך והעלהו שם לעולה, ואחרי זה כתוב ויקרא אליו מלאך ד' מן השמים ויאמר אליו אברהם אברהם ויאמר הנני ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעשה לו מאומה. ולכאורה איך יכול מלאך להגיד לא לשחוט את יצחק אבינו אחרי שהקב"ה אמר לשחוט, ותיירץ שאם אומרים לשחוט יהודי ולהכות יהודי, את זה רק הקב"ה בעצמו יכול להגיד, אי אפשר לשלוח מלאך, גם אם מלאך אומר לשחוט יהודי, לא שוחטים, אבל להגיד לא לשחוט יהודי ולא להכות יהודי, את זה גם מלאך יכול להגיד.

תשובה על ידי בזיונות

רבינו אמר פעם אני יכול לגרום לכך שכל העולם ירוץ אחרי וישיר יחי המלך, אבל יש מקומות שאי אפשר להגיע אליהם רק על ידי שפלות והכנעה, וכך היה אצל כל הצדיקים שהיה להם את היכולת להכניס אמונה ולרומם אנשים, על כל הצדיקים האלו היה מחלוקת, ולכן אנחנו נתחזק שאף אם אברך מתקרב לרבינו ורואה שעובר עליו בזיונות, ידע שכן היה

אחרות, זה לא ישלח אחרי זה לאוקראינה, לכן דברים חשובים ביותר לא מכניסים למזוודות, אני לוקח איתי את השופר ואת הספר תורה, שאר הדברים אם לא יגיעו, זה לא נורא, בעולם לא מבינים בכלל איך חסידי ברסלב נוסעים לאוקראינה באמצע מלחמה, והאמת היא שאסור להיכנס למקום סכנה, אבל אומאן זה לא מקום סכנה, זה לא המקום של המלחמה, כל יום אנשים נוסעים לאוקראינה וחוזרים, אבל זו נסיעה קשה, צריך לצאת מוקדם יותר, וחוזרים מאוחר יותר.

מדרגות גבוהות רק על ידי מחלוקת

כשרבינו אמר שהוא הביא את המתנה 'מחלוקת' רבינו הסביר שיש מדרגות שהאדם לא יכול להגיע בלי מחלוקת ובזיונות, ורק בגלל שיש מחלוקת אפשר להגיע לשם, מצד אחד מחלוקת ובזיונות זה דבר מאוד מסוכן ואפשר ליפול מרוב חלישות הדעת, כפי שהיה בימי רבינו שהיה יהודי אחד שהיה משתמש בקבלה מעשית, ועשה אותות ומופתים, מכל רחבי העולם באו אליו ועשה ממש שינויי הבריאה, עם שמות הקדושים, ואחד האדמורי"ם שהיה אז הבין שאסור לעשות את זה, ולכן החסידים תפסו אותו וכיסו אותו עם סדין שלא יראה, וקשרו אותו ונתנו לו מכות חזקות, ירחם השם, החסידים חשבו שזה באמת מצווה לתת מכות ליהודי אם הרבי אומר, והשאירו אותו שם עד שמישהו עבר וריחם עליו והתיר את הקשרים וסחב אותו לביתו, הבן אדם הגיע הביתה ונכנס לתוך דכאון עמוק, מרום המעלה לבירא עמיקתא, הוא היה ת"ח גדול ועובד ד' גדול ונהיה חולה נפש, ורבינו שמע מזה ואמר האם זו חכמה לשבור יהודי? זו חכמה לרומם יהודי, והביאו אותו לרבינו שירפא אותו, ורבינו אמר לו שהוא מוכן להחזיר לו את כל המדרגות בתנאי אחד, שיבטיח שיותר הוא לא עוסק בקבלה מעשית, וכך היה, חוץ מפעם אחד שרבינו

את הבזיונות האלו.

תאוות ממון

אני רואה אברכים חשובים, שכשהיו בחורים הם ישבו ולמדו שיעורים יום ולילה, ואחרי החתונה הלכו לעבוד קצת, ועשו קצת כסף, וזה גרם להם לרצות עוד כסף ועוד כסף, מסכנים, נמצאים בעולם התווה, הרי אנחנו כאן לכמה שנים בודדות, לא חיים הרבה זמן, וכל המוח והמחשבה מונח בכסף, אני לא מדבר על השעות שכן אדם נמצא בעבודה, בעבודה צריך להיות נאמן לעבודה, אבל כשהראש שקוע בכסף כל היום וכל הלילה זה סכנה גדולה, אני מדבר עם אברכים ואני כל כך מרחם עליהם, אני רוצה להגיד להם שיתעוררו מהדמיון שלהם, הם עסוקים רק בכסף, תעצרו שניה, תזכרו שיש לכם אשה וילדים, תהנו מהחיים שלכם, תהנו מהנחת של הילדים, תפסיקו להיות עסוקים עם כסף כל הזמן, אין עוד משהו שיכול להרוג את האדם כמו כסף, רבינו אומר שכסף מחייך בהתחלה לבן אדם, ואחרי זה מפיל אותו לגמרי, הבן אדם מפסיד שחרית מנחה וערבית בגלל כסף, מסתובב עם סמארטפון בגלל כסף, לצורך פרנסה, כל התפילה הוא צריך לבדוק אם לא קיבל הודעה חשובה לצורך פרנסה, רבונו של עולם, האברך לא יכול לדבר שיחה אחת עם הקב"ה, ולא יכול לדבר שיחה אחת עם אשתו וילדיו, הוא טרוד כל הזמן מהכסף, רק כסף כסף וכסף, ומה יהיה כשכבר יהיה לך כסף, הרי אז תרצה עוד כסף ועוד כסף.

מי שיש לו כסף הוא נצרך ביותר

כמה שיש לבן אדם יותר כסף הוא נהיה יותר נצרך ויותר עני, כי הוא רוצה יותר, אני מדבר על הדברים בכאב לב, כי היו לי תלמידים שהיה להם חיות מתורה ותפילה, הם נהנו מהחיים, הם נהנו להיות בבית, ונפלו לתוך עסקים ואיבדו את כל

גם אצל פנחס, ואצל כל הצדיקים, ואם אביו צועק עליו, צריך לזכור שלאבא אסור לענות, עם אבא לא מתווכחים, אברך חכם לא עונה לא לאביו ובטח לא לחמיו שלא יאבד את כל הבית, לפני מוהרא"ש היו מתקרבים עם המון מחלוקת ובלאגן, כל מי שהתקרב הסתכסך עם כל המשפחה, מוהרא"ש לימד אותנו שאפשר להתקרב בלי להתווכח ובלי להסתכסך, ואם משהו מבזה אותך תגיד בשקט, רבש"ע בזכות הבזיון הזה תעזור לי לזכות לתשובה שלימה, הרי רבינו אמר שעיקר התשובה ישמע בזיונו ידום וישתוק, ואם הבזיון הוא מהאבא או מהבית פנימה, שותקים ומזדככים, הרי אין לנו כח לצום, ובעיקרון היינו צריכים לצום הרבה, כי על כל פגם הברית צריך לצום פ"ד תעניות, ומי יכול לצום, עכשיו צמנו ב"ז בתמוז, הצום הכי ארוך, ועל הבוקר חשבנו שאנחנו מתעלפים, הרי אין לנו כח לצום, לכן נקיים דברי רבינו, ישמע בזיונו ידום וישתוק, ונגיד להקב"ה, רבש"ע שהבזיון תהיה כפרה על העבירות שלי.

בזיונות בבית

ובפרט למי שהתחתן וראה שהיא לא בדיוק מתנהגת כפי מה שהוא תכנן לעצמו, והיא לא מדברת אליו כל כך יפה כפי מה שהוא חשב לעצמו שהיא תדבר, היא אפילו קצת פוגעת בו ומזלזלת בו, וזה כבר בזיון אמיתי, זה לא סתם שמישהו בבית כנסת אמר לך משהו, מי הוא בכלל, כשאשתך אומרת מילה זה פוגע באמת, וככה זה אם האבא או האמא אומרים משהו, נו, כעת אפשר לזכות לכל ההיכלות הגבוהים שרבינו אומר שאפשר לזכות בעת בזיון, ואותו דבר זה אם משהו מתבזה מעצמו, הוא מסתכל על עצמו ורואה שהוא לא שווה כלום, לא לומד ולא מתפלל, נמצא בעולם התווה והדמיון של כסף, כשיהודי רואה את הבזיון הוא מבקש מהקב"ה שיכפר לו על הכל, ושיוריד כבר

לא שמעתי ממך, ולא מאח שלך. על מה הוא מתגאה, על מה העשיר מתגאה, ועל מה מתגאה הבן אדם שדיבר עם העשיר במקום לדבר עם הקב"ה.

אשרינו שידעים שהכי טוב בבית

קיבלתי היום מכתב מאחד המלמדים בארץ ישראל, הוא לא מלמד במוסד שלנו, הוא כותב שהתלמוד תורה עשו לכל המלמדים שבתון, נוסעים לשבת להתאוורר בגליל העליון, והוא מרגיש שהוא מתאוורר יותר בבית עם האשה והילדים, והוא כותב לי שהוא אמר את זה למלמדים, והם כולם הסתכלו עליו בתמהון, מה אתה מדבר? החופש שלך זה עם אשתך והילדים? הרי יש לך כאן חופש אמיתי, וזה בחינם, הנהלת התלמוד תורה משלמת את זה, יהיה הרבה דרשות של חינוך... דברים שהם מאוד יפים אבל לא כל כך למעשה, הוא אומר שהוא יושב בבית ונהנה ואף אחד לא מבין על מה הוא מדבר, אנשים לא מבינים איך יכול להיות שכן אדם לא מתעצבן מאשתו ומילדיו, זו מתנה שאנחנו מקבלים מרבינו, ובגלל שרבינו משנה את נפש האדם לגמרי, ועושה את הבן אדם שמח, לכן יש מחלוקת על רבינו, זה לא סתם דרשה נוספת להתעוררות, אלו דיבורים שפשוט משנים את האדם לגמרי.

לספר להקב"ה על החובות

ואם אתה מרגיש שהפרנסה דחוקה לך, אז תפנה להקב"ה שירחיב לך, ואם תלך ותתחנן לבוס שלך, ותשכח לדבר עם הקב"ה, ושוב תבכה לבוס שלך ויגיד לך שהוא צריך לחשוב על זה, ויענה לך בעוד שלשה חדשים שהוא מוסיף לך דולר אחד לשעה, אבל אברך חכם הולך להקב"ה ובוכה אליו שירחיב לו את הפרנסה, והוא יראה שפתאום הכל מסתדר, אף שבחשבונות זה לא מתאים ויש יותר

הטעם בתורה ותפילה, אין להם חיות, הם ממש השתעבדו לעבודה זרה של כסף, זה הנושא כל היום, לפלוני יש כסף ולפלוני יש כסף, ודיברתי עם הגביר הזה, אז מה קרה אם דיברת איתו, אני דיברתי היום עם הקב"ה, היה לי תור פרטי אצל הקב"ה, אנשים לא מדברים עם הילדים שלהם, אפילו שבשבת אין עסקים, הוא עסוק בשטויות אחרות, או שהוא שותה אלכוהול וכל השבת הוא יושן, לפחות הוא שמר שבת, אבל הוא כזה מסכן, הוא מחכה למוצאי שבת לברוח חזרה לעסקים, ולכן יש כל כך הרבה מחלוקת על רבינו שמבריה את האנשים מתאוות ממון, השבטים מבזים אותנו.

הקושי בתאוות ממון

רבינו אמר שמכל התאוות אדם יכול לצאת, אבל מתאוות ממון זה בלתי אפשרי לצאת בלי צדיק, כי גם אם משהו שקוע בתאוות אכילה, וכל היום להוט אחרי אוכל, בסוף הוא יכול לצאת מזה, אותו דבר ח"ו תאוות ניאוף, בסוף האדם נזכר שיש הקב"ה ויש לו מצפון והוא רוצה לצאת מזה, אבל מתאוות ממון לא מתעוררים, אנשים אומרים לי, תגיד את האמת, אתה לא צריך כסף? הרי אתה גם צריך כסף, כמובן שצריך לעבוד ולהרוויח, אבל להיות שקוע כל כולו בכסף, אנשים מסכנים גדולים, הם בטוחים שזכו בזכיה גדולה שזכו לדבר עם איזה עשיר, ואני צוחק עליהם כי אני מדבר עם הקב"ה כל יום וכל רגע, בחרו אחד סיפר לי היום שהוא פגש באיזה מקום אברך ודיבר איתו שיחה נעימה עשר דקות, ואחרי שמדבר איתו שואל הבחור את האברך איך קוראים לך, אומר לו האברך, אתה הרגת אותי, האם באמת לא שמעת ממני? לא האמנתי שאני אקבל סטירה כזאת מבחור, הרי אני זמר פלוני הידוע בכל העולם כולו, באמת לא שמעת ממני? גם אח שלי זמר, גם ממנו לא שמעת? והבחור אמר לו את האמת,

אמר לו שיש לו כן חדר מיוחד, כי יש לו טלית, והוא יכול להתעטף בטלית ולספר להקב"ה שלא נשאר לו כלום מהמשכורת, ואין לו כסף ללכת למכולת לקנות מה שצריך, והקב"ה בוודאי ישלח לו, ואולי כדאי ללכת קצת הפצה, מוהרא"ש כותב כל כך הרבה פעמים שלמפיצים לא יחסר כסף אף פעם, אברכים אומרים לי שהם לא נולדו כאן ולא יכולים ללכת הפצה, הם שמחים שהילדים הולכים הפצה אבל הם לא מסוגלים זה לא נעים, אני רוצה שתדעו שהרבה יותר לא נעים להיות בעל חוב, הרבה יותר לא נעים זה לקחת הלוואות ולא להחזיר, ותבקשו מהקב"ה על זה, שיעזור לכם לא להיכנס לחובות ח"ו.

עצות להפצה

עכשיו מתכווננים כבר לנסיעה לראש השנה לרבינו, אברכים שואלים אם מותר ללוות כסף כעת לקנות את הכרטיס לאומאן, אני עונה להם שמותר להם ללכת הפצה, אולי בכל השנה זה לא מתאים לך, אבל עכשיו אתה צריך עוד כסף, אתה צריך לקנות כרטיס, אז תלך הפצה ותביא כמה דולרים הביתה, כשמוהרא"ש היה אברך והוא ידע שצריך להביא פרנסה, כמו שכתב בכתובה, 'ואנא אפלח ואיזון ואפרנס', ולכן הוא הבין שהוא חייב לעשות משהו להשתדלות, אבל אם יתחיל ללכת הפצה ולגייס כסף זה לא יגמר, לכן הוא החליט, אני הולך היום הפצה לעשרה בתים, ואם לא יפתחו בבתים האלו, אשאר בשמחה, זו עצה טובה לאנשים שאומרים איך אני יכול ללכת הפצה, אני עובד כל היום, ואני עם חובות, אין לי זמן, העצה היא להחליט שהולכים כל יום לעשרה בתים וזהו, מה שיהיה מקבלים מהשמים, אם הרווחת משהו הרווחת הרבה, כי זיכית יהודי עם ספר עם חוברת, ואם זה קשה לך, תלך עם הילדים שלך, והם יחלקו את הספרים כי הם לא מתביישים, אנשים מתביישים לקחת חוברת, שלא ידעו שהם צריכים

הוצאות מהכנסות, אברך סיפר לי שהוא הולך הרבה לקברי צדיקים, לציון בקרית יואל של הרה"ק מסאטמאר או לציון במאנסי של הרה"ק מריבניץ, והוא מדבר שם עם הקב"ה, והוא מוציא את הרשימות שלו, ומראה להקב"ה, רבש"ע תראה כאן יש את ההכנסות שלי, וכאן יש את כל ההוצאות שלי, המשכנתא והחשבון חשמל וכו', תראה שהחשבונות לא מתאימות, בבקשה רבש"ע תסדר את זה, והוא זורק את הפתקים האלו בציון, והוא רואה ישועות גדולות, במקום להתעצבן על הבוס ולהתעצבן על חמיו שהוא קמצן ולא עוזר לו וכו'.

רק להודות לחורים

צריך מאוד להיזהר לא לפגוע באשה, גם אם חמין הבטיח לך משהו, אל תגיד לה מילה רעה על אבא שלה, הוא לא חייב לך כלום, ואם הוא נתן לך תגיד לו תודה, אברכים שואלים אותי מה לעשות אם מקבלים כסף מההורים האם לקחת או לא, התשובה היא שאם ההורים נותנים לוקחים ואומרים יפה תודה, אם אבא שלך נותן לך כסף או שחמין נותן לך כסף תגיד יפה תודה ותיקח, אבל אם הוא לא נותן, תדע שהוא לא חייב לך כלום, ואף אם הוא הבטיח לך כסף לא קרה כלום, אברך אמר לי שחמיו אמר לו תכניס את גיסי לבית שלך ואשלם לך, ובסוף הוא לא שילם, הוא שאל מה לעשות, אמרתי לו שרק יגיד תודה להקב"ה, תודה שיש לי בית, תודה שיש לי אשה, תודה שיש לי אמונה, תודה שיש לי רבי גדול, שיש לי צדיק שנותן לי חיים, שמזכיר לי שוב ושוב שיש הקב"ה בעולם ושמזכיר שהכל לטובתי, במקום להתעצבן על פלוני ואלמוני.

ההתבודדות תחת הטלית

אברך שאל את רבינו, מה לעשות שאין לו חדר מיוחד להתבודדות, רבינו

אצל מוהרא"ש בהושענא רבה, וראיתי אברך שבוכה בדמעות שלישי, זה לא נכון להסתכל על אחרים באמצע התפילה, אבל לפעמים בן אדם בוכה כל כך חזק וגם אם אתה לא רוצה להסתכל החוצה מהטלית שלך, זה נכנס לך אוטומטי לטלית שלך, והייתי מאוד סקרן מה קורה איתו, בדרך הביתה לווייליאמסבורג דיברתי עם האברך ושאלתי אותו אם הכל בסדר, והוא ענה לי שהכל בסדר גמור הוא רק התפלל הרבה שהוא יזכה בשנה הבאה לקבל כל יום מילים טובות, האברך שמע ממני את הסיפור הזה והוא קם ויצא מהשיעור ולא חזר, הוא אמר לאנשים שזה מקום של קלים וריקים, וכי על זה מתפללים בבכיות ודמעות אצל מוהרא"ש בהושענא רבה, שאשתו תתן לו מילים טובות? והאמת שזה הדבר הכי חשוב לבית היהודי, ועל זה מתפללים בכל זמן, שיהיה בית יהודי וקדוש, אם הייתי שומע את הסיפור הזה לפני ההתקרבות הייתי מתקרב עוד יותר.

תפילה בתמימות

הסיפור הכי יפה ששמעתי בהיכל הקודש היה מה שמוהרא"ש סיפר שהוא היה פעם ב'שער השמים' בירושלים [בכותל המערבי], והוא שמע שם יהודי משיח את הלב ואומר, רבש"ע כואב לי כאן בשיניים, וכבר לקחתי משככי כאבים, לקחתי אקמול, ואדוויל, וטיילנול, וזה לא עובר לי, והוא מראה להקב"ה בדיוק איפה כואב לי, כששמעתי את הסיפור הזה ושמעתי עם איזה תמימות יהודי מדבר עם ד', כדבר איש אל רעהו, זה כל כך עורר אותי, וזה מלמד את כל אחד לדבר בתמימות, רבש"ע תראה קיבלתי חשבון חשמל, מה אני עושה כאן, אנשים מגיעים אלי ושואלים אותי שאלות מה לעשות, אני לא יודע מה רוצים ממני, אני חייב לענות משהו, אני לא יכול להגיד לאברכים לקנות או למכור, אני לא מתמצא בזה, אולי יש יועצים שמבינים, אולי יש צדיקים

חיזוק, אבל מילדים לא מתביישים לקחת, האנשים חושבים הלוואי שהמפיץ ישים איזה חוברת באיזה פינה ואקח את זה.

להתפלל על נשיאות חן בבית

אותו דבר כשרואים שהחשבונות לא מתאימים בענין שלום בית, רואים שהם לא מתאימים אחד לשני, או שהוא עצמו לא מתאים עם עצמו, הוא רוצה כל רגע משהו אחר, העצה היא רק לבקש על זה מהקב"ה, רבש"ע תכניס חן בבית שלי, שאני אמצא חן בעיני עצמי, שאני אמצא חן בעיני אשתי והיא תמצא חן בעיני, אם יש קצת חן יש הכל, אברך ניגש לחבר שלו לבקש את הרכב שלו להשאלה לאיזה סיבוב קטן, בדרך כלל התשובה היא, שאין על מה לדבר, לא נותנים רכב לאחרים, אבל אם יש לכן אדם נשיאות חן, הוא יקבל את המפתח של הרכב, אין לזה הגיון, ככה הקב"ה ברא את טבע האדם, כשיש נשיאות חן יש מקום בלב ומסכימים להכל, כשאין חן בבית מוצאים כל כך הרבה בעיות, פתאום מחליטים שהיא צריכה דיאטה או שטויות אחרות, מה אתה רוצה ממנה, תבקש על השראת השכינה ועל נשיאות חן, זה לא קשור לכלום, תבקשו על זה בהתבודדות, רבש"ע כשהתחתנתי הכל היה טוב, אבל עכשיו כל כך קשה לי ללכת הביתה, אני הולך הביתה רק כי אני לא רוצה להיות גרוש, אבל הלוואי שאני יכול לברוח לכמה ימים, הלוואי שחברה שלה תבקש ממנה לצאת איתה לחופש לכמה ימים, בהתבודדות אפשר לפעול הכל, תתפללו על זה מתחת לטלית.

התפילה על שלום בית בעת רצון

לפני כמה שנים היה אברך שהיה כאן מקורב, והוא היה מאוד חם לכל ענייני מוהרא"ש ולכל דברי רבינו, אבל אחרי כמה שנים הוא הלך מכאן, כי הוא שמע שיעור ממני ששם סיפרתי שהייתי

תסכים לקחת את העצה ללמוד כל יום קצת חומש, לעבור על הפרשה מתחילת שבוע, ביום ראשון עד שני וביום שני עד שלישי וכן הלאה, מוהרא"ש היה אומר שאם עבר שבוע ולא עברו על הפרשה יהיה בוודאי איזה הפסד בשבוע זה, וזה המציאות שכל שבוע שלא עוברים על הפרשה יש הפסד, פתאום תבין למה נאבד לך הטלפון ולמה נהיה לך היזק ברכב, מתחילים שבוע הבא 'מטות מסעי', ושוב פעם 'חזק חזק ונתחזק', אל תרוצו לעבודה לפני שעוברים על הפרשה, או אם יש לך זמן באמצע היום, תעשה את זה באמצע היום.

יש הרבה זמן ביום לתפוס עוד משנה ועוד משנה

יש כאן אברך שהוא נהג של מישוהו, הוא צריך לקחת אותו לאיזה מקום ולהמתין כמה שעות ולקחת אותו למקום אחר ושוב להמתין, ממש א מחיה, יש לו כל כך הרבה שעות לשיעורי תורה, ועוד מקבל על זה כסף, כל אחד יכול למצוא זמן לתפוס עוד פסוק ועוד משנה ועוד דף גמרא, הרי עוד כמה שנים כבר הולכים מהעולם הזה, מה ניקח איתנו, רק את הפסוקי חומש, ואת המשניות ואת הדפי גמרא, אולי כאן אומרים לך שזה לא נחשב ללימוד כי רק גרסת, כשתגיע עוד מעט לבית דין של מעלה תראה כמה שזה נחשב ללימוד, ואילו אלו שלומדים כל היום בעיון ולא זזים כלום בגמרא, ולומדים אותו עמוד גמרא כמה חודשים, הם יהיו בהלם כשיראו שזה לא נחשב ללימוד, כפי שכתוב בריואל משה מאמר לשון הקודש, 'אותם המבלים ימיהם בסברות כרסיות אין זה לימוד התורה', לגרוס את התיבות זה לימוד התורה, ללמוד עם חקירות וסברות שאין להם שחר זה לא נחשב ללימוד התורה, האם הכוס תה על השולחן או שהשולחן תחת לכוס תה,

שרואים, אני הרבה פעמים עונה לאברך תבוא מחר, כי בנתיים אני יכול ללכת להקב"ה ולדבר איתו על כך, הרבה פעמים האברך כבר לא חוזר, כי הוא יכול לבד ללכת להקב"ה ולדבר, אני מבקש כל יום שאדע מה לענות לאברכים.

העשבים של רבינו

ובמקום לקחת עשבים להרגיע את הנפש ואת הכאבים, תקחו את העשבים מרבינו, העשבים והעצים שיש ביער, תלכו להתבודד ותבקשו מהקב"ה שתהיו שמחים, שתוכלו להיות בשמחה בשבת, הרי זה רק כח הקליפות מה שנכנסים לשבת מתוך לחץ, הרי יש יום שיש כל כך ארוך, על מה יש להיות עסוק עד הרגע האחרון ואז לצעוק אחד על השני, ואז היא נשאת במיטה ולא רוצה לצאת, ולא מדברת, אברך אחד סיפר לי לאחרונה שאשתו לא הדליקה נרות שבת, כי היא נעלבה ברגע האחרון ונכנסה לחדרה, שאלתי אותו ומה עשית, הוא אמר שהוא הלך לבית מדרש, אמרתי לו שלא עושים כך, נכנסים לפייס, ומתנצלים ומבקשים יפה שהיא תצא להדליק את הנרות, ונותנים מילים טובות.

העצה של לימוד התורה

בואו ניקח את העצה של רבינו ללמוד כל יום קצת, קצת חומש, במקום להסתובב בשבת עם גרביים לבנות וכולם יחשבו שאתה איזה צדיק גדול, תחשוב טוב אם אתה יודע בכלל איזה פרשה השבוע, אל תענה לי שאצלך עוברים על הפרשה רק ביום שיש, כי אתה לא עובר על הפרשה בכלל, גם אני מכיר את המנהג הזה, ככה סבא שלי הרה"ק מקארלסבורג היה עושה, הוא היה צדיק גדול, ובכל יום שיש הוא היה עובר על הפרשה מתוך ספר תורה, אבל כמה אנשים היו כמוהו, הוא היה יחיד בדורו, וכשאתה רואה שבוע אחרי שבוע שאתה לא עובר על הפרשה, אולי

לעשות, ואם היית אומר להם שיכולים לגרוס גמרא, לא היה עובר יום אחד בלי תורה, הוא היה לומד גם ביום שישי וגם בשבת וגם בתשעה באב, עכשיו המגי"ש שלך יוכל לתת עוד דרשה בישיבה שאסור להקשיב לשיעורים.

לאחרונה נפטר אחד מאנשי שלומינו, שגרס המון משניות, סיים ששה סדרי משנה מאות פעמים, אבל בחייו הוא לא היה כל כך מוערך, כי לא היה לו הרכב הכי יפה ולא הבית הכי יפה, והוא גם דיבר עם כולם בגובה עיניים אף שהיה לו ידע גדול ברפואה, אבל עכשיו כולם משבחים אותו, שתמיד הוא היה עם משניות, תמיד הוא היה עם ספר גרס, גם כשהגיעו אליו לרפואה, תמיד הוא דבר ראשון הרגיע את כולם, הוא אמר, אתה נראה טוב מאוד, זו בעיה ממש קטנה, וכך הוא עזר לאנשים באמת להירפא, וכעת כולם מקנאים בו ויודעים שבעולם הבא הוא במקום גבוה, ד' יעזור שנוכל לציית לרבינו, ואם החשבונות לא מתאימים לנו, נדבר על זה עם הקב"ה, ואם אתה לא מתאים עם אשתך תדבר על זה עם הקב"ה, אף פעם אל תתווכח בבית, מותר לך להגיד את הרצונות שלך אתה לא סמרטוט, אבל אל תתווכח, כעת זה מצוי בנוגע לאומאן, צריך השנה לנסוע ליותר זמן, לא מתווכחים על זה, אומרים יפה שמאוד רוצים לנסוע, ואומרים לה, אם את לא רוצה שאני אסע אני לא אסע, אבל אני רוצה שתדעי שזה החיים שלי, ואני מאוד מאוד שמח להיות כאן בבית, ואני מבקש יפה שאוכל לנסוע, היא תשלח אתכם לאומאן, אנחנו חייבים להגיע לרופא שלנו באומאן, לעורך דין שלנו, אף אחד לא יודע מה יהיה ברגע הבא איתו, אנחנו חייבים להגיע לרבינו לראש השנה.

אפשר לפלפל כמה שעות בזה, וזה נחשב לאנשים ללימוד התורה, אבל אם בחור לוקח משניות לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה ואומר משנה אחרי משנה, זה לא נחשב לאנשים ללימוד התורה ירחם השם.

לימוד בגירסא

חז"ל אומרים בע"ז יט. אמר רבא לעולם יגרוס איניש אע"ג דמשכח ואע"ג דלא ידע מאי קאמר, ככה הגמרא אומרת דברים ברורים, היה פעם יהודי שהגיע תמיד לשאול אותי מה הענין לגרוס, ופעם אחת החלטתי שאני יוכיח לו, ניגשתי לארון והוצאתי את הספר 'ליקוטי תורה', של הרה"ק המגיד מטשערנאביל, והראיתי לו בהדרכה ו' שכתב בזה הלשון 'תאמר ח"י פרקים משניות בכל יום אפילו בלי פירוש, כן תנהוג כל ימי חיך', הוא הרים את המשקפיים והתחיל לעיין בזה, ואז הוא אומר, הלוואי שאנחנו נבין כפי מה שהם אומרים, האמירה של הצדיקים היה במדרגה גבוהה, ואז ראיתי שמוהרא"ש צדק שאסור להתווכח עם אף אחד, אני לא רוצה לדבר עם אף אחד, אני אמשך לגרוס משניות, אבל כשאתה מגיע להגיד לי שהמגיד שיעור שלך אמר שזה לא נחשב ללימוד, אני רוצה שתדע שהמגיד שיעור שלך עושה ביטול תורה כל יום בשלש שעות לימוד בעיון כשהוא לא אומר כלום, יושבים שם המון בחורים וגורמים להם ביטול תורה, לא רק לעכשיו אלא לכל השנים, אלפי אברכים לא פותחים גמרא אחרי החתונה רק כי שיגעו אותם בישיבה עם שיעור עיון, וכעת אין להם אפשרות ללימוד שיעור עיון, אמרו להם שרק ככה זה נחשב ללימוד, וכעת אין להם מגיד שיעור וקובץ מפרשים ולא יודעים מה

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געווען צו לערנען א דף גמרא

עבודה זרה יז.

טענות על הקב"ה.

- בזמנים שלי אני זוכר שאצל מוהרא"ש היה על השולחן דף גדול מתחת לזכוכית, ושם היה כתוב מאמר החכם, 'הדיבור הולך אל הרוחות והכתב נשאר לדורי דורות', אתה לא זוכר שלפני חמש עשרה שנה ישבתי איתך כל הלילה לחזק אותך, ואתה לא זוכר שלפני שבע שנים פגשתי אותך ודיברתי איתך שעות ארוכות מרבין, ואתה לא זוכר שלפני שמונה עשרה שנה דיברתי איתך בלי סוף, לפני חמש עשרה שנים כתבתי את הסדר יום שלי ביומן, והסתכלתי בזה לאחרונה, וראיתי כמה 'דיבור הולך אל הרוחות' היה שם, כתוב שם שעד שלש שבועות דיברתי עם חמש הבחורים האלו, ומיד בבוקר הגיע אלי הבחור הזה מקראסנא והלכתי איתו לטייל חמש שעות, ומכל הדברים האלו לא נשאר כלום, מוהרא"ש רצה שיהיה לו כתוב משפט זה לנגד עיניו, כי אנשים נעלבו שמוהרא"ש לא פותח את הדלת ולא עונה להם, אבל בזמן זה מוהרא"ש כתב מכתבים וספרים שנשארו לדורי דורות.
 - אבל שמעתי שלפני שאני התקרבותי למוהרא"ש, בזמנים שהוא עבר את המחלוקות הנוראות נגדו, היה אצלו על השולחן את הפסוק שלמדנו היום 'הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט קל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא', זה הגדולה של הצדיקים שאין להם
 - נהיה מאוחר ואני לא יודע אם אפשר להוציא את כל הדברים הטובים שלמדנו היום, אבל ננסה ללקט קצת מהדברים היפים שלמדנו, למדנו על אלעזר בן דורדיא שהלך לשמש ולירח ולהרים וכו', ובסוף עשה חשבון פשוט, למי אני הולך, לכל אלו שלא יכולים לעזור לעצמם, אך רק להקב"ה, רבינו אומר שאנשים הולכים לבקש עזרה מאנשים שלא מסוגלים לעזור לעצמם, אלא אין הדבר תלוי אלא בי.
 - פעם הגיע מישוהו לרבינו והוא היה מאוד שבור ורצה לעשות תשובה, ורבינו חיזק אותו, אבל רבינו ראה שהוא לא מוכן לקחת את הדיבורים, אמר לו רבינו, אתה צודק, אתה באמת לא יכול לעשות תשובה, ואז הוא התחיל להגיד, מה פתאום, אני כן יכול, ואין הדבר תלוי אלא בי, והתחיל לעשות תשובה, לפעמים צריך לדבר עם מישוהו בשפה הפוכה.
 - ד' יעזור שנוכל להתחזק בכל הגמרות היפות האלו, מסכת עבודה זרה היא המסכת הכי יפה, רציתם לשאול משהו?
- ש. איך אפשר למחות במישוהו שעושה עוולה, אם זה לא באמת מפריע לי לשם שמים, אולי מפריע לי סתם בן אדם פלוני?
- ת. תבקש מהקב"ה על כך, שיכאב לך

באמת כבוד שמים.

ש. האם זה דרך ארץ לבקש מהקב"ה שבזכות שאני מקבל על עצמי גדר בקדושה אוושע?

חינם, בלי חשבונות, לא בגלל זה ולא בגלל זה.

• אתמול בשיעור ליל שישי דיברנו מזה, זאת חוקת התורה, השטן ואומות העולם מונין את ישראל, יש להם שאלות, למה קרה דבר זה ולמה זה, מה הפשט של זה ושל זה, למה היה מלחמת העולם השניה, והתשובה היא, גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה, על זה לבד הגענו לרבינו, לקבל אמונה טהורה וברורה.

• צריך להרגיל את האמונה, כשמדברים יש להכניס את הקב"ה כל הזמן בדיבורים, יש כאן אברך קבלן גדול שבונה בכמה מקומות, והוא אומר לי דבר פלאי, כששואלים אותו האם העבודה הזאת תהיה מוכנה בתאריך פלוני, אם הוא עונה כן, זה אף פעם לא מוכן, אבל אם הוא עונה בעזרת השם, ושואלים אותו תענה כן או לא, והוא שוב עונה בעזרת השם, אז יש לו הצלחה והוא מצליח לסיים, הוא אומר שהוא מאוד נזהר לענות תמיד בעזרת השם, אבל כשהוא שוכח והוא עונה 'כן', הוא רואה שהוא לא מצליח לעמוד ביעד, רק כשמכניס את שם השם יש לו הצלחה.

• האברכים שעובדים עכשיו בסופר מרקט יכולים לקרב את כל העולם להשי"ת, כי היהודים שיצאו עכשיו לכל ההרים באיזור מגיעים עכשיו לקנות בסופר מרקט, וזה הזמן להגיד הרבה מילים טובות ויפות, מה שלומך, ברוך השם, אפשר להשיג את המוצר הזה? בעזרת השם.

ש. כשמבקשים מהשי"ת מגיעה המחשבה מי אני לבקש מהשי"ת, האם זו מחשבה מהצד הטוב או מהצד הרע?

• ת. תבדוק מה המחשבה הזאת גורמת

• ת. זה דרך ארץ, אבל רבינו לימד אותנו שאנחנו נבקש מהקב"ה רק בחסד ורחמים, רבש"ע אני רוצה מתנת חינם, ועדיין צריך כל הזמן לקבל קבלות טובות, אבל לא עושים חשבונות, אני אקבל קבלה זו לישועה זו, ועכשיו אקבל קבלה זו לישועה זו, זה נשמע כאילו עושים עסקאות עם הקב"ה, וכי חברותא כלפי שמיא, מישהו אומר, שהקב"ה לא מכה עם שתי מקלות, צריך לדעת שהקב"ה לא מכה אפילו לא עם מקל אחד, הקב"ה לא מכה בכלל, הקב"ה כולו רחמים וחסדים, אבל לעצם השאלה, זה דרך ארץ, חז"ל אומרים את זה, הנותן סלע לצדקה בעבור שיחיה בני הרי זה צדיק גמור, יהודי הולך לקופת צדקה, ואומר רבש"ע אני נותן צדקה ובזכות זה הבן שלי יבריא, זה בסדר גמור, אבל רבינו לימד אותנו לבוא ולהתחנן אל ד' שיביא לנו מתנת חינם.

• אנחנו אומרים בתפילות, 'ומאוצר מתנת חינם חננו', אני רוצה מאוצר זה, לא מגיע לי כלום, אנשים עושים סגולות וקבלות ואחרי זה מתאכזבים למה לא קיבלתי הרי עשיתי את הסגולה, צריך לבקש מתנת חינם, חז"ל אומרים שיש הבדל בין יהודי שנותן צדקה לגוי שנותן צדקה, גוי נותן צדקה רק אם מקבל ישועה, ובסופו כשלא נושע, הוא מתחרט על הצדקה שנתן, אבל יהודי שנותן צדקה שהבן שלו יהיה בריא, ואחרי זה הבן שלו לא מבריא, אין לו טענות, והוא לא מתחרט על המעשה הטוב שעשה, רבינו מביא אותנו לאמונה כל כך חזקה, שנבקש מהקב"ה מתנת

שזו סכנה גדולה לשמוע 'פודקאסט', ולמה אתם חכמים וממשיכים לשמוע, אתם רוצים להיכנס לתוך הסכנה ואחרי זה לבוא לבכות שנביא לכם חבל לצאת משם, אתם באמת חושבים שאין לי מה לעשות כשאני כותב מכתבים, אני בוכה אליכם שלא תקשיבו לאנשים האלו שנפלו מהיהדות, ואל תענה לי שסתם מעניין אותך איך הוא שואל ואיך הוא עונה, כי אתה יכול ליפול כאן לתוך בור שלא תוכל לצאת משם, מאוד קשה לצאת ממינות ואפיקורוסות, שמעתי על אברכים חשובים שנפלו למינות ממש, זה מאוד מפחיד.

• אני מתחנן אליכם ברחמים, אל תסתכלו ואל תקשיבו לפודקאסט, אני אומר לך שזה סכנה בשבילך, הנסיונות נהיים יותר ויותר קשים, אבל נס שיש לנו את רבינו, ומי שמחזיק ברבינו יכול להינצל, בדורות הקודמים מי שרצה להיות אפיקורוס היה צריך ללכת לבסיליקי וכל המקומות שלמדנו בגמרא עליהם, היה צריך ללכת למקומות של ליצים כדי ליפול לליצינות נגד היהדות, אבל היום אפשר לשמוע ולהקשיב מכל מקום, ולא רוצים באמת ללכת לשם, סתם מעניין מה הוא אומר ומה הוא עונה, ובסוף נופלים ירחם השם.

• אברך אחד אומר לי שכל לילה לפני השינה הוא רק רוצה לבדוק סטטוס לכמה דקות, אבל לילה אחרי לילה הוא נשאר עד הבוקר עם השטויות האלו, והוא אומר לי, אני שומע את זה מראש הישיבה ולא רוצה לבדוק את זה, אבל אני נמשך כל יום שוב ושוב, אני באמת רוצה לבדוק רק חמש דקות כדי לדעת קצת מה קורה, וזה נמשך עד הבוקר, ומחר שוב, הוא אומר לאשתו שהוא כבר מגיע, ובאמת מתכוון לזה, אבל הוא שוב עד הבוקר, והוא לא באמת

לך לעשות, אם מחשבה זו עוצרת אותך מלהתפלל זה מגיע מהצד הרע, ואם זה גורם לך לקחת תהלים ולחזור בתשובה שתהיה ראוי, זו מחשבה מהצד הטוב, כי זה האמת אנחנו באמת לא ראויים לכלום וחייבים לעשות תשובה, אבל אסור שזה יעצור אותנו מלהתפלל, כי לא כתוב בהלכות תפילה 'מי שפגם אסור להתפלל', לא כתוב כך, ולכן כשמחשבה כזאת גורמת לנו לשבת על הכורסא ולא לעשות כלום, זו מחשבה רעה, אבל אם זה גורם לנו לעשות תשובה, זו מחשבה טובה.

• לפעמים בן אדם כל כך נשבר בלבו, והוא רואה שהוא לא עשה כלום בחיים שלו, הוא פשוט רואה את האמת, יש לו עצה אחת לצאת מזה, להיזכר שהוא יהודי, רבינו מספר שהיה צדיק גדול שראה בעצמו שהוא לא עשה שום דבר טוב, ופשוט נפל לעצבות ומרה שחורה, והתחיל לחשוב 'ברוך השם שאני יהודי', ומחשבה זו הוציאה אותו מהעצבות, העיקר שאני לא גוי, העיקר שאני מהול, אף שאני באמת לא עושה כלום ואף שעשיתי כל כך רע, אבל אני יהודי, ואני מאמין בהקב"ה ואני לא מאמין בעבודה זרה, ויש לי פיאות ויש לי זקן, רבינו אומר שכשיהודי שוכב עם רגליו אל הדלת, הוא לא צריך יותר מזה שיש לו זקן ופיאות, זה משהו שאפשר מאוד להתחזק בזה.

• יש עוד משהו לשאול? יצאתי היום בזול, יצאתי היום רק עם פחדים, חשבתי מי יודע מה ישאלו אותי...

ש. אברך סיפר לי שהוא מגדיר את עצמו כאפיקורוס.

• ת. המצב מאוד מאוד מסוכן היום, אני מתחנן אליכם במכתבים שאני כותב

כל היום בשטויות האלו.

• עשיתם כבר כרטיסים לאומאן לראש השנה? תבקשו על זה אצל רבינו, רבי קדוש איך אצליח לעצור את הצפייה של הפודקאסט, איך אוכל להפסיק להתעדכן כל הזמן בחדשות, בן אדם שלא מקשיב כל רגע לחדשות, הוא הרבה יותר רגוע ממי שכן מקשיב, אני לא יודע כלום וטוב לי, אני צריך רק להוציא את האשפה מהבית ולסדר את השולחן, אין לי דאגות של טראמפ ושל אירן, אני לא סוחר את הדאגות של כל העולם, תעשו לעצמכם קבלה להפסיק לשמוע את כל הפודקאסט האלו.

עבודה זרה יח.

• למדנו בדף הקודם שתפסו את ר' אלעזר למאסר על זה שהוא לומד תורה ועל זה שהוא גנב, הוא אמר להם, 'אי סיפא לא ספרא ואי ספרא לא סיפא' אם יש לי חרב ואני גנב, אין לי ספר ואני לא לומד תורה, ואם אני לומד תורה אני לא גנב, כי שני הדברים האלו לא הולכים יחד, זה חזיון גדול, כי רואים מזה שבן אדם שלומד תורה בסוף הוא יהיה ירא שמים, אולי זה יקח קצת זמן, אבל זה יקרה, אי אפשר להיות גנב כשלומדים תורה, אם אברך קובע לעצמו שיעור, שבכל יום הוא הולך ללמוד גמרא ומשניות, זה יציל אותו מכל הנסיונות.

• כשרואים היום בגמרא את כל המקומות של עובדי עבודה זרה, 'בוקיין מוקיין מוליון לוליון בלורין סלגורין' חושבים אין לנו שום שייכות עם כל המקומות האלו, אבל תדעו שכל הדברים האלו נמצאים בטלפון הקטן, הם אפליקציות, אפליקציה אחת נקראת בוקיין השניה מוקיין, וכן הלאה, אשרי האיש שלא הלך

רצה את זה, ואז הוא קולט שהוא הבן אדם שמדברים עליו בשיעורים, והאמת שהוא לא רוצה להיות כך, כי בשיעורים הוא חושב שזה מצויין שהאברכים ישמעו את השיעורים, כי זה באמת שטות להסתכל שעות סטטוס, ורק אחרי זה הוא קולט לעצמו שזה הוא, זה פלא גדול, הייתי מבקש מהאברך שיקום ויגיד את זה בעצמו, חושבים שאני ממציא סיפורים.

• מישהו אמר לי, שהעשר דקות של בדיקת סטטוס לפני השינה, זה השלש שעות הכי יפות שלו ביום...

• נראה לי שזה הנסיון החדש של הדור, הפודקאסט, נראה לי שהיום כבר פחות שומעים חדשות, שומעים פודקאסט, אני לא יודע בדיוק מה זה, אדרבה תסבירו לי מה זה הדבר הזה, זה נורא ואיום, יושבים ושומעים שעות של אנשים חולים, אולי עם הזמן גם אנשים נורמלים ידברו שם, אבל כעת מדברים שם רק אנשים חולים, פעם ידעת שכשמגיע לכאן בחור נורמלי, אתה מדבר איתו ומקרב אותו ומנסה להכניס בו יראת שמים, ואם הוא לא בסדר, אתה לא מתייחס אליו, שילך לרחוב עם אפוד ומכשיר קשר ויחשוב שהוא מהשמירה וחברים ושהוא מנהל את כל הכביש, אבל היום אתה חייב להיות איתו בקשר טוב, ולהיות חבר שלו, כי הוא מדבר בפודקאסט וכולם מקשיבים לו, הוא ידבר ממך ומהשיבה שלך, וזה עוד כלום, אבל כשהם מתחילים לדבר אפיקורסות זו סכנה גדולה.

• אברך שאל אותי מה יותר טוב לעשות, האם לקנות מחשב נייד במשרד ולזרוק את הטלפון או לא, אמרתי לו שעדיף שיקנה מחשב כמה שיותר גדול, שלא יוכל לסחוב איתו לשירותים ולבית כנסת, שלא יסתכל

לחודש משלמים שכירות, אין כזה תירוץ שיש מנורה שרופה ולכן לא משלמים, אני לא אומר לשלם כמה חודשים קדימה, כי אתה לא יכול לדעת מה יולד יום, אבל בתחילת החודש משלמים לכל החודש.

• אברך קונה סיגריות ומעשן כל היום ולא משלם שכירות, סיגריות עולה הרבה כסף, לזה יש לו כסף, ליינ ולוויסקי יש לו כסף, רק לשלם שכירות אין לו כסף, נראה לי שאתה צריך לשוב בתשובה על השאלה, זו שאלה של ליצנות, אם המשכיר מתקשר תרים לו את הטלפון, אם אין לך כסף לך תעבוד ותביא לו כסף, לא משנה כמה ישלמו לך, עשר דולר לשעה או שמונה דולר לשעה, תעבוד קשה ותשלם שכירות, קונים במכולת מכל הבא ליד, ומתעלמים מהשכירות, אני לא רוצה אברכים כאלו בקהילה, זה לא מקום של ערי מקלט, אני צריך כאן רחמי שמים מרובים, אני לא רוצה שיהיה כאן מקום של גנבים, הסימן הראשון של ירא שמים זה שהוא משלם שכירות ומשלם חובות

• ב"ה שלצורך הדברים האישיים שלי ושל משפחתי אני לא חייב כסף לאף אחד, אני לוקח הלוואות רק בשבילכם, לבנות ישיבות ובתי כנסיות, ואני לקחתי הלוואות של מליונים כדי לבנות לכם בניינים, אין כזה דבר שיעבור זמן פרעון ואני לא אשלם, רחמנא ליצלן, אברך נוסע עם רכב מפואר ולא משלם שכירות, אני יודע מזה כי המשכיר מגיע אלי, ואני רואה את האברך נוסע עם רכב יפה, האם הוא פקח, הוא לא פקח הוא גנב, אברכים לא משלמים שכר לימוד, ומתקשרים מהמשרד ולא עונים לטלפון, זה גניבה ממש, אני משלם שכר לימוד, וידעתי שלא היה לי שום חוב במוסד, אבל קיבלתי

בעצת רשעים ולא רואה את הדברים האלו והוא מניח סינון בטלפון שלו, צריך הרבה להתפלל על זה.

• אנשים אומרים אני לא רואה שום דבר רע, אני רק מסתכל קצת בדיחות, ובסוף הוא רואה שהחיים שלו לא הולכים לכיוון טוב, רציתם לשאול משהו?

ש. ראש הישיבה אומר שצריך להרים את הטלפון למשכיר אם חייבים לו כסף, אבל רבינו אומר בספר המידות 'מי שבורת מן הצרה הוא פקח'?

• ת. שאלה זו נקראת ליצנות, אתה באמת לא יודע תשובה או שאתה סתם עושה ליצנות ממני, זה נראה לי ממש ליצנות, אני אומר להרים את הטלפון אם אתה חייב כסף למישהו, אתה צריך להרים, מה זה קשור לבורח מן הצרה, בורח מן הצרה זה כשאתה רואה שיש מחלוקת שלא קשורה אליך, תברח משם, ואל תתערב בזה, תהיה פיקח, אבל אם אתה חייב כסף לאנשים, תרים להם טלפון ותגיד להם שתשלם להם, נראה לי שהשאלה היא ליצנות, אברך שוכר דירה והמשכיר מתקשר והוא מתעלם מזה, הוא לא פיקח, הוא גנב, כמו שתגיד לי שאם מישהו צריך לברוח מצרה, ורואה את הרכב שלך דלוק, הוא נכנס לתוך הרכב ובורח עם זה, כי הוא בורח מן הצרה והוא פקח, האם מותר לגנוב כסף בגלל בורח מן הצרה.

• לפני הרבה שנים היה לי גמ"ח קטן, נתתי הלוואות לאנשים, הם לא הרימו לי את הטלפון, אחרי תקופה החליפו מספר, זה פשע גדול, אברך שיושב בדירה ולא משלם שכירות הוא גנב וגזלן, אני לא יכול לקחת אותו לעדות, הוא פסול לעדות, בראשון

יש לך אפשרות להביא בקבוק חלב הביתה בזכותו, תגיד לו תודה רבה, ותשלם לו כל דבר שאתה קונה, איש רע לא משלם, איש רע מדבר נגד בעל המכולת, איש טוב מודה לו ואומר לו תודה רבה שנכנסת לחובות רק כדי לעזור לנו.

עבודה זרה יט.

• היום יום שני, ומתחיל שבוע חדש של עבודה, וזה דבר גדול שלפני שמתחילים את השבוע, מגיעים ללמוד דף גמרא, כי הדף גמרא מביא לכם את ההצלחה, כפי שלמדנו היום בגמרא, כל העוסק בתורה הקב"ה עושה לו חפציו.

• למדנו היום שרוב חסדא אמר לתלמידיו, יש לי משהו להגיד לכם, אבל אני מפחד להגיד לכם כי אז תלכו ממני, אבל אני יגיד לכם, ואמר להם רב חסדא 'כל הלומד תורה מרב אחד אינו רואה סימן ברכה', והתלמידים באמת עזבו אותו והלכו לרבא, אמר להם רב חסדא שזה רק לסברא ללמוד בחריפות, אבל לגמרא לדעת את גירסת התלמוד צריך ללמוד רק מרב אחד.

• חשבתי שאותו דבר היה אצל מוהרא"ש, כי הוא דיבר ברורות שכן אדם לא צריך לפחד מאף אחד, בן אדם לא צריך את אף אחד רק את הקב"ה בעצמו, ואנשים שמעו את זה, וזה נכנס להם ללב, ובאמת חשבו שלא צריכים את אף אחד רק את הקב"ה, וכך עזבו את מוהרא"ש, פעם היה בישיבה בחור שכל הזמן הרביץ לבחורים אחרים, ומוהרא"ש היה צריך לשלוח אותו, הוא דווקא היה בחור תלמיד חכם, אבל מוהרא"ש אמר לו שהוא חייב לצאת מהישיבה כי הוא נכנס לכעס ושובר עצמות של בחורים, הוא אמר למוהרא"ש, אני

מכתב שאני צריך לשלם להוצאות הקעמפ, אז שילמתי ולא שאלתי שאלות, ואחרי זה קיבלתי מכתב שיש לי זכות סכום גדול, לא ידעתי מאיפה יש לי כזה סכום, ואז אמר לי ר' רפאל שהיה טעות במשרד והוא רוצה להחזיר לי את הכסף, אמרתי שאני לא בטוח שמותר לי לקחת, אני אדבר עם רב, כי אני הקדשתי את הכסף למוסדות, ומישהו ראה שאני משלם הוא שאל אותי, מה? הראש ישיבה משלם כסף לקעמפ? שאלתי אותו האם ראש הישיבה פטור מתפילין, האם אני לא יהודי? האם ראש הישיבה פטור ממצות? נראה לי שאתה צריך לעשות תשובה על השאלה הזאת, זה ליצנות.

• הבורח מן הצרה פיקח, כשאתה יודע שיש מחלוקת אצל ההורים שלך או אצל חמך, אתה תברח משם, ואם יש איזה אירוע ואתה יודע שזה יגיע לידי מחלוקת, תברח, תלך לישון, ותגיד בבוקר ששכחת לגמרי ונרדמת, זה פיקח, לא הולכים למקום שמגיע לידי מחלוקת.

• עומד אברך בבית מדרש ומדבר נגד בעל הסופר מרקט, גנב אחד, הרי אני יודע בדיוק כמה כסף אתה חייב לסופר מרקט, ר' משה יחיאל מגיע אלי ומביא לי את החשבונות שאעזור לו עם כל החובות שלא משלמים לו, יש לאברך רכב יפה והוא חייב אלפי דולרים לסופר מרקט, ויש לו על מה לדבר בבית כנסת, יש לו מה להגיד על ההתנהלות בחנות שזה לא נכון, גנב אחד, אתה קונה סיגריות במקום לשלם לחוב שלך במכולת.

• כשאתה פוגש את המשכיר שלך תגיד לו תודה רבה, לבעל המכולת תגיד תודה רבה, הוא השקיע בשבילך מליוני דולרים, נכון שבסוף הוא ירוויח בעזרת השם כסף, אבל כעת

את הציבור.

• אני מקווה שלא תכעסו עלי, על זה שהצלחתי להכניס בכם את החשיבות לנסוע לרבינו לראש השנה עם הילדים, כי לפני שדיברתי מזה, זה לא היה, נסעו פעם אחת לפני גיל שבע וזהו, אבל מצד שני אני חוסך לכם הרבה הוצאות של שמחות יקרות וכו', ברוך השם שאני נוסע עם חמש ילדים השנה, חוץ מהילדים הנשואים ב"ה. אתה משלם להוצאות אומאן חמש אלף דולר, והחבר שלך משלם הוצאות שכר לימוד בלעיקוד שבעים וחמש אלף דולר לשנה, עדיין אתה משלם יותר זול, ועל השבעים וחמש אלף דולר, נותנים להם כדורים וריטלין וזריקות והם יושנים כל היום, והם ילדים ממש טובים.

• אברך שאל אותי אתמול אם ללוות כסף כדי לבנות סוכה בתוך הבית, אמרתי לו אם לא היית חייב כסף לאף אחד אולי היה צריך לשקול את זה, אבל כעת שאתה חייב כמה עשרות אלפי דולרים לאנשים אחרי שקנית את הדירה, אז אל תקח עוד הלוואה, מקסימום שבוע אחד תסחוב את המיטה שלך והכלים שלך החוצה לסוכה, וכל השנה תחיה ברוגע בלי הלוואה נוספת, עדיף לעבוד קשה שבוע מאשר להזיע ולעבוד קשה כל השנה.

• צריך להיזהר לא ליפול לחובות בגלל שרוצים יותר נוחות, השנה רוצים לעשות את הצ'ארטר יותר קרוב לקריה, אני מקווה להשי"ת שהוא יצליח, פעם כשהיו נוחתים בקיב, לא היה לנו כוחות לנסוע עוד שלש שעות לאומאן, ודיברו מזה שהולכים לפתוח שדה תעופה קרוב לאומאן, היום אם יפתחו את השדה בקיב, כולנו נסכים ללכת רגלי עד לאומאן, אבל אחרי הכל, הכל שווה,

לא מפחד מאף אחד, גם אם יזרקו אותי מכאן, וגם אם יזרקו אותי מכל העולם, מהעולם הזה ומהעולם הבא, יש לי את הקב"ה ואני לא אעזוב את הקב"ה אף פעם, מוהרא"ש נהנה מהדיבורים האלו, אבל אמר לו שכאן בישיבה אי אפשר להישאר.

ש. האם צריך ללכת לכמה רבנים ומורי דרך?

• ת. זה מיועד למי שרוצה ללמוד הוראה ושימוש, זה טוב שילך לכמה מקומות ללמוד, אבל אנחנו אוהזים בהתחלה, בלימוד גמרא, כשהדיין הלך ללמוד שימוש, שלחתי אותו לכמה מקומות ללמוד, שילך לנשנש מכל מקום דבר טוב, אפשר מאוד להצליח ככה.

ש. כמה כדאי לשלם יותר לכרטיס לאומאן כדי לנסוע יותר נוח, או בטיסה ישירה?

• ת. זה תלוי בבן אדם, והאמת אתה יכול לשאול את השאלה כל יום, האם שווה לעשות את החיים יותר נוח, כמה אתה משלם יותר לרכב יותר נח, זה תלוי בהכנסות והוצאות שיש לך, אני עשיתי חשבון שאם אני נוסע עם ילדי עם הצ'ארטר, זה יעלה לי בערך שמונה עשרה אלף דולר, שש כרטיסים אני צריך, אבל אם אני לא נוסע בצ'ארטר זה יוצא לי בערך 8 אלף דולר, אברך אחד אמר לי שיוצא לו בערך חמש מאות דולר טיסה, אבל הוא חברמן אני לא יודע אם אפשר ללמוד ממנו, כי כשהוא מגיע למירון הוא אומר לאבא שלי כמה הקהילה שלו חשובה וכמה המקום שם חשוב, ואבא שלי מכניס אותו בחינם למקווה, וכך הוא גם מסתדר כאן עם הוצאות הקעמפ אז אי אפשר להביא ראייה ממנו, אבל אם יש לו באמת עצה לעשות יותר זול, שיעדכן

לקרן זוית, אנחנו חייבים ללכת ברחוב וחייבים ללכת לעבודה, מה אפשר לעשות, רבש"ע תרחם עלינו, אנחנו לא יכולים לשבת במעלה הר הבית כרשב"ג ור"ע, אצלם הקרן זוית היה משהו אחר, אבל אנחנו נמצאים בקרן זוית אחר.

למדנו היום על המלאך המות שיש לו הרבה עיניים, וראיתי מביאים מהרבי ר' יהונתן אייבשיץ שכתב בספרו יצרות דבש, שכל העיניים האלו שיש על המלאך, אלו הראיות האסורות שלנו, כל ראייה וראיה יש עוד עין על המלאך, מה עושים כאן, זה מאוד מפחיד, אולי נקנה היום כרטיס וניסע כבר לרבינו, אי אפשר לחכות עד ראש השנה, בן אדם הולך עם טלפון ומפתחות, ומסתובב כמו חברמן, פתאום מגיע המלאך המות עם העיניים ומכניס בו טיפה מרה, וזהו, האדם מתחיל להוציא ריח רע, מה נשאר כבר מהאדם.

אתמול שוב התעוררתי, כי אחד מחברי החברא קדישא אמר לי שצריך להזדרז כבר להקים את בית החיים, כי יש להם בפריזר נפל, קיבלתי מזה התעוררות, הרי זה כל האדם, מכניסים אותו לשקית ולמקפיא, איפה אפשר לברוח ולהתחבא מזה, אולי בגמרא אפשר קצת להתחבא.

לפני שהתקרבתי למוהרא"ש לא חשבתי מהדברים האלו, ידעתי שמשיח יגיע והכל יהיה בסדר, כולם ישארו לחיות, לא ידעתי שיבוא יום אחד שנצטרך לעזוב את העולם, מוהרא"ש לימד אותנו שאף אחרי שמשיח יבוא כל אחד יצטרך להיפרד מן העולם ויצטרך ליתן דין וחשבון, זה באמת מפחיד, אבל רבינו יתקן אותנו, בינתיים נעשה מה שרבינו אמר, נלמד כל יום קצת גמרא וקצת משניות.

נוכל לשיר 'אוי אוי אוי האט זיך עס געלוינט [הכל היה שווה].

עבודה זרה ב.

למדנו היום את דברי ר' פנחס בן יאיר, תורה מביאה לידי זהירות וכו', ובסוף משניות סוטה מתחיל ר' פנחס בן יאיר עם זריזות המביאה לידי נקיות, אבל היום למדנו שהכל מתחיל עם תורה, כשיהודי קם בבוקר בזריזות ללמוד תורה, הוא מגיע לכל הדברים הטובים שלמדנו היום.

למדנו היום שאסור להסתכל על בגדי נשים אם מכירין את בעלת הבגד, אבל רבינו הורה לנו להחמיר עוד יותר בזה, כשסיידו את הבית של רבינו, רצה ר' נתן להניח מטפחת על השעון שלא יתלכלך מהצבע, אצל רבינו בבית הלכו עם מטפחת, ורבינו אמר לו, וכי עם זה אתה מכסה את השעון, האם אתה לא יודע שהיום נחלשו המוחות וזה יכול לגרום להם להרהורים, ועל כרחך מדובר במטפחת חדשה, כי אם זה בגד שהשתמשו זה לא חידוש, כי כך ההלכה.

איך אברכים יכולים ללכת לקנות ב'ולמארט' וכדומה, שבאמצע החנות יש בגדי נשים, הרי אסור להסתכל עליהם, צריך מאוד להיזהר מזה.

אני רואה שרשום אצלי הערה מהמחזור הקודם שלמדנו את הגמרא, הגמרא שאלה איך יכול להיות שרשב"ג ראה את הגויה, והגמרא מתרצת שזה היה בקרן זוית ולא התכוון לראותה, ואני רואה שכתוב כאן בגמרא בצד: צריכים להתפלל, רבש"ע אני נמצא במצב של קרן זוית, אם יש עלינו טענה למה אנחנו מסתכלים, אנחנו אומרים לרבש"ע, מה נעשה שדחפו אותנו

הפריזור לא סגור, כל הפריזור טריפה, צריך לשאול רב על כל דבר, חז"ל אמרו לנו שאם הגוי נשאר לבד עם הבשר, אנחנו חוששים שהחליף את זה עם בשר שלו, גם אם אנחנו לא מבינים למה שיעשה את זה וכו', זה ההלכה ואנחנו צריכים לציית, מביאים את הבשר מהחנויות רק עם שתי חותמות, צריך ללמוד כדי לדעת מה לשאול, אם לא לומדים לא יודעים בכלל שיש שאלה, עכשיו אחרי שלמדתם ואתם יודעים שיש שאלה, כעת אתם יכולים לשאול את הדיין מה לעשות, אני מאוד מקפיד שיהיה מישהו בבית כשהמנקה מגיעה לנקות, גם אם יורדים להרגע זה עדיין נחשב שנמצאים בבית, כי יש בזה דין 'מירתת', היא מפחדת לגעת בבשר אולי בדיוק יגיעו הביתה, את ההלכות תשאלו את הדיין, תשאלו אותי משהו שנוגע אליכם למעשה.

אני אספר לכם סיפור וכל אחד יקח את זה לאן שהוא חושב לקחת את זה, אני בחיים שלי לא אכלתי במסעדה, גדלתי בבית שלא הלכו שם למסעדות, בית מיושן כזה... אבל בימות הקיץ כשהייתי עם הבחורים במחנה ונסעתי לשיעור ליל שישי של מוהרא"ש עברו עלי המון שעות בלי לאכול, יצאתי בארבע אחה"צ מהמחנה, ותמיד מוהרא"ש נכנס שעתיים אחרי הזמן.. והיה מאוד מאוחר בלילה, והייתי מאוד רעב, עוד לא היה לי נהג שלקח אותי, הייתי תלוי באחרים, הם חזרו למחנה רק לתפילת ותיקין, לא יכולתי להגיד להם כלום, הם היו מבוגרים ממני, הם שיגעו אותי שחייבים ללכת לים להירגע, אני רק רציתי ללכת הביתה, אבל אלו שלקחו אותי עצרו במסעדה לאכול משהו, והביאו לי מרק עוף, ויום אחד חבר שלי מהכולל שהוא רב בקהילה בפלעטבוש, מספר לי

עבודה זרה כא.

אחת הסוגיות הכי קשות בהלכות שבת זה הגמרא שלמדנו היום, 'שכירות וקבלנות', אברך שידע טוב את הסימנים האלו הוא תלמיד חכם גדול, אולי כדאי שכל הבעלי בתים יבואו לכולל ביום ראשון כשאין עבודה, רק ללמוד את הסימנים האלו, לדעת מה מותר לעשות ומה אסור, כשיש שותפות עם גוי בעסקים, גם כדאי לבעלי בתים ללמוד הלכות ריבית, אחרי שילמדו את ההלכות האלו, הם ידעו מה לשאול את הדיין, אי אפשר לפסוק לבד, אבל לא יודעים בכלל שיש מה לשאול את הדיין, לכן צריך ללמוד.

עבודה זרה כב.

רואים בגמרא היום את קדושתם וחשיבותם של בני ישראל, באופן כללי אנחנו מאוד שבורים, אבל כעת אחרי שלמדנו את הגמרא על הגויים הנמוכים שאסור לתת להם בעלי חיים שמא יעשו עבירות עם בעלי חיים, עכשיו רואים את גדולתן של ישראל, כמה אנחנו רחוקים מכל העבירות האלו, הם נמצאים בטומאה כל כך נמוכה, הם כל כך נמוכים ומגעילים, אשריכם ישראל עם קדוש.

הגמרא אומרת 'ישראל שעמדו בהר סיני פסקה זוהמתן', יהודי שמגיע כל יום שוב ושוב להר סיני, ולומד קצת חומש וקצת גמרא וקצת משניות, הוא זוכה שפסקה זוהמתן, כל הזוהמא יוצאת ממנו.

למדנו היום על בשר שאסור להיות לבד עם הגוי, צריך לדעת את ההלכות בזה, כי אנשים מביאים גויים לנקות אצלם בבית, ומשאירים בבית בשר כשר וישר, אבל ברגע שהיהודי יצא מהבית, והגוי נשאר לבד עם הבשר, זה נהיה בשר שנתעלם מן העין, אם

לכם, שצריך לאכול רק במקום שיש הכשר מעולה, גם לאחרונה ממש מצאו חנות שמכרו בשר טרף, כמובן צריך תמיד להתפלל מהקב"ה שלא ניכשל במאכלים אסורות, צריך להיזהר כעת בימי הקיץ כשמגיעים לכאן המשאיות של הגלידה, לראות שכל מה שקונים באמת כשר, הרבה פעמים הם עושים את הדברים לבד בלי שום הכשר עם חלב עכו"ם, אחרי הכל ולפני הכל צריך לבקש מהקב"ה שנוזח לאכול רק כשר באמת.

שהוא נכנס למסעדה הזאת והזמין שם נקניקיות, והגוי שעבד שם אמר לו שאין להם עכשיו אבל עוד מעט יהיה, והחבר שלי בודק מה הוא עושה, והוא רואה אותו נכנס לחנות ממול, חנות של ערבים שמוכרים טריפה, והוא קונה משם נקניקיות ומביא לו, אז החלטתי שאין על מה לדבר, יותר אני לא אוכל במסעדה, החנות הזאת נסגרה כמובן.

- אני לא יכול להגיד לכם אם מותר לאכול במסעדות, אני כן יכול להגיד

שו"ת אחרי שיעור ליל שישי פרשת כלק תשפ"ה

ובשקרים אבל על ידי זה הכל נעשה ליצנות אצלו וכופר גם באמת חס ושלוש. רבינו אומר שם שזה הכוונה מוטב שאקרא 'שוטה' כל ימי ואל אהיה רשע שעה אחת לפני המקום, זה יותר טוב להיות שוטה ולקבל הכל בתמימות.

- עכשיו נשאלת השאלה איך זוכים לזה, מה יעשה מי שלא נולד כאיש תם, התשובה היא, שאם האדם רוצה באמת להגיע לתמימות והוא יתפלל על זה בכל יום, הוא יראה שיעבור שבוע שבועיים, חודש, חודשיים, חצי שנה, שנה ושנתיים, בסוף הטבע שלו ישתנה לגמרי, והוא יהפך לתמים.

- הבעיה היא שכל ההתבודדות תלויה בשערה, מתי מדברים אל הקב"ה, רק כשעובר על האדם משהו, או כשאין

ש. ראש הישיבה מדבר על החשיבות של תמימות, שרק כך אפשר להצליח, אבל לא כל אחד נולד עם 'תמימות', איך אפשר להגיע לזה?

- ת. שאלה מאוד טובה, מוהרא"ש היה אומר שכשתבואו לאומן תראו שרוב המגיעים הם אחינו יוצאי עדות המזרח, כי העצות של רבינו מתחברים רק לאנשים שיש להם תמימות, וזה הטבע של יוצאי עדות המזרח, שמקבלים דברי קדושה בתמימות, רבינו אומר בשיחות הר"ן [שיחה ק"ג] על הפסוק במשלי פתי יאמין לכל דבר, שעדיף להיות פתי ולהאמין אפילו בשטותים ובשקרים, העיקר שיאמין גם בהאמת, ועדיף כך מאש להיות חכם ולכפור בהכל חס ושלוש, דהיינו לכפור בשטותים

מצווה זו לוקח את אבא שלו ומחזיר אותו לכל מקום שהוא צריך.

• השואל עשה ברית מילה השבוע, והוא הגיע לשגע לי את הראש שאני יהיה סנדק, ושאלתי אותו אם הוא כבר נתן סנדקאות לאבא שלו, ואמר לי שלא, אמרתי לו שיתן את זה לאבא שלו, אין משהו יותר חשוב מלעשות נחת רוח לאבא שלו, ואל תבואו להגיד לי שבברסלב לא מכבדים את ההורים כשנוסעים לאומן, תתפללו שההורים יחשיבו את זה, ואף הם יסעו, אין עוד מקום שמלמדים לכבד את ההורים כמו בברסלב.

• אני תמיד רוצה לשאול את הדיין אם מותר לענות את מה שאני רוצה להגיד עכשיו, או שצריך להגיד בצורה פשוטה, תכבד את ההורים כי הקב"ה אמר לכבד, או כן לשכנע שזה חשוב לעצמך, אני חושב שזה כמו שאומרים לילד קטן ללמוד ולהתפלל ונותנים לו סוכריה, ובסוף הוא כבר ידע להתפלל וללמוד, אותו דבר אני רוצה להגיד לאברכים, הרי עוד מעט כולנו נהיה הורים מבוגרים ונרצה עזרה מהילדים, מי יסתכל עלינו, מי יטפל בנו, עוד מעט אתה זידי, מי יבוא אליך.

• מוהרא"ש מביא מעשה נורא שסיפר הבן איש חי, היה פעם עשיר גדול, ואביו היה עני ואביון, ולעשיר זה היה שיטה שכל אחד צריך לעבוד לפרנסה שלו, ולכן הוא לא עזר לאבא שלו, ולא עזר לאף אחד, ולעשיר הזה היה בן שמאוד ריחם על הסבא והתחנן לאבא שלו שיכניס את הסבא שיושן ברחוב, ויתן לו איזה חדר לישון, ולא היה לו ברירה והסכים, והגיע ימות החורף והיה מאוד קר, והסבא ביקש מבנו שהוא רוצה מעיל, שיביא לו איזה מעיל ישן מכל המעילים שהוא כבר לא משתמש, והבן העשיר לא

לאדם חניה, זה גם טוב, אבל צריך לדבר עם ד' כל יום, רבש"ע אני רוצה להיות תמים, רבש"ע אני רוצה להיות תמים, אוי רבון העולמים איך וויל אויך זיין א תמים, רבון העולמים ווי מיר לעבן היינט איז שווער צו זיין א תמים, אבער דער אייבערשטער האט ליב א איד וואס לעבט בתמימות אלע זיינע יאהרן, און אן תרעומות נאר בתמימות נישט אויפגעבען און קיינמאל נישט פארפאהרן [אוי רבון העולמים אני גם רוצה להיות תמים, רבון העולמים איך שחיים היום זה מאוד קשה להיות תמים, אבל הקב"ה אוהב יהודי שחי בתמימות כל שנותיו, ובלי תרעומות רק בתמימות לא לאבד תקווה ולא להיעלם].

ש. מה עושים כשאבא אומר לבן שלו, או חמיו לחתנו, אתה בין כה נוסע להרים, אולי תיכנס כבר לקרית יואל ותביא שם כמה חבילות, אתה בין כה נוסע, והאמת שהבן רוצה לעשות את המצווה, אבל הוא רואה שבין כה אבא שלו לא מחשיב את זה שהוא הולך לשרוף עכשיו שלש שעות בשבילו, כשהוא מאוד ממהר לדברים שלו?

• ת. זה תלוי איך האברך מסתכל על אבא שלו ואמא שלו וחמיו וחמותו, אם האדם מחשיב את ההורים שלו, ואת חמיו וחמותו, לא שייך בכלל להגיד שקשה לנסוע ולחזור, אני מדבר על מקרה שאפשר לעשות את זה, וזה לא מקרה שאבא אומר לבן שלו, אם אתה נוסע לאומאן תסע על הדרך ללונדון, זה סך הכל סיפור שגם אתה היית מבקש מחבר קרוב שיעשה לך את זה, אם מחשיבים את ההורים עושים את זה בקלות, בדיוק היום למדנו בגמרא על חשיבות מצוות כיבוד אב ואם, במעשה של דמא בן נתניה, יהודי שמחשיב

מהקב"ה להעניש אחרים, אלא הוא באמת משיח את הלב, ומספר להקב"ה שהכאיבו לו, והוא מבקש מהקב"ה שיזכור כל הזמן שהכל מהקב"ה ולא פלוני עשה ולא אלמוני, הרי זו התבודדות אמיתית, אסור לבקש שיעניש אחרים, כי אז פותחים את החשבון שלך ורואים אולי גם אתה צריך לקבל עונש, אבל בשו"ע כתוב שלפעמים מותר לבקש מהקב"ה שיעניש, כשזה מישהו שאי אפשר ללכת איתו לדין תורה, אם הוא גבר אלם ובית דין מפחד ממנו וכל אחד מפחד להגיד לו מילה, אבל תמיד צריך לשאול דיין אם מותר לבקש שהקב"ה יעניש אחרים, אנחנו נלך עם העצה שרבינו נתן לנו, נבקש מהקב"ה שפלוני יפסיק לפגוע בנו, ושיהיה לנו טוב תמיד.

הסכים, ואחרי שהסבא התחנן, אמר העשיר לבן שלו, תעלה למעלה לבוידם יש שם איזה חתיכת בד ישנה, תעשה מזה איזה מעיל לסבא, וראה העשיר שבנו חותך את הבד ל2 חלקים, ועושה מעיל רק מחצי הסחורה, שואל אותו העשיר, למה אתה חתכת את הבד לשנים אמר לו הבן, אני מכין גם מעיל בשבילך, כי עוד מעט תהיה מבוגר ולא תוכל לעבוד ותבקש ממני מעיל, ואז יהיה לי מעיל לתת לך.

ש. אם יהודי פוגע בי ואני מבקש על זה בהתבודדות, האם זה לא גורם לקטרוג לאדם?

• ת. כתוב בשולחן ערוך שלא יהא אדם מוסר דין חבירו לשמים, אבל בהתבודדות שהאדם לא מבקש

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 1212-444-9191

– פנימי –

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: ushiseb@gmail.com